

Inkomna motioner & förbundsstyrelsens svar

FULLMÄKTIGE 13 – 14 juni 2026

Motion 2026:1 från Skånes distrikt - Nordjobb, Norden i skolan & Ungdomsmedlemskap – Outnyttjade möjligheter

Norden står i dag högt upp på agendan. Många ser ökat och fördjupat samarbete mellan de fem staterna och de tre självstyrande områdena i Norden som oundgängligt för att kunna möta och bemästra de samhällsutmaningar som vi alla står inför. Föreningen Norden borde vara en självklar och drivande aktör i debatten som nu förs kring Norden i dag och i framtiden. Men vi är det inte, vi syns och hörs inte. För att vi ska synas och höras krävs att vi är betydligt tydligare kring vad vi eftersträvar. Det gäller både vad vi konkret vill här och nu och vad våra visioner är.

Men det krävs inte enbart att vi syns och hörs i debatten. Det är lika viktigt att vi syns och hörs i vardagen där vi möter våra medmänniskor, där vi har våra arrangemang och aktiviteter. Därför måste vi kunna utnyttja alla vägar som står till buds för att nå ut lokalt och regionalt. Tyvärr är så inte fallet i dag. Nordjobb, Norden i Skolan och ungdomsmedlemskap är tre verksamheter som inte på något lättillgängligt sätt är kopplade till avdelningar och distrikt. Därmed avhänder vi oss en uppenbar möjlighet att lokalt och regionalt komma i dialog med individer och grupper som rimligen kan intresseras för och engageras i Föreningen Norden lokalt och regionalt.

När det kommer till nordjobbare och/eller ungdomsmedlemmar är det inte enbart dessa som är centrala. Nej, det viktiga är snarare möjligheten att via dem även kunna nå ut till deras familjer, vänner och bekanta; det vill säga personer som i många fall är äldre än 30 år. Men vi ska inte förledas att tro att allt vad vi i dag gör lokalt och regionalt är ointressant för unga. Det är säkerligen så att en hel del är av intresse för både unga och äldre. Norden i Skolan öppnar på samma sätt upp möjligheter för Föreningen Norden att lokalt och regionalt nå ut till många människor: elever, föräldrar, lärare och annan skolpersonal samt till deras familjer, vänner och bekanta.

Det är i grunden två sammanhängande motiv som ligger till grund för denna motion. Det första är att föreningen är i stort behov av fler medlemmar och det snabbt. Medelåldern bland våra medlemmar är hög; även om vi får nya medlemmar riskerar medlemsantalet att sjunka. Det andra är att vi är i stort behov av att utveckla och förnya vår lokala och regionala verksamhet. Detta arbete kommer väsentligt att underlättas om vi kan komma i dialog med individer och grupper som redan har intresse för Norden, det vill säga är direkt eller indirekt involverade i Norden i skolan, Nordjobb eller är ungdomsmedlemmar.

Med stöd av ovanstående föreslås fullmäktige besluta:

- Att förbundsstyrelsen får i uppdrag att verka för att lokalavdelningar och distrikt får information om någon individ från aktuellt område är aktuell för Nordjobb, samt att individen erbjuds möjligheten till kontakt med lokalavdelning och distrikt.
- Att förbundsstyrelsen får i uppdrag att verka för att lokalavdelningar och distrikt får information om vilka skolor i aktuellt område som är engagerade i Norden i skolan, samt att skolan erbjuds möjligheten till kontakt med lokalavdelning och distrikt.
- Att förbundsstyrelsen får i uppdrag att tillse att lokalavdelningar och distrikt ges möjlighet att komma i ömsesidig kontakt med ungdomsmedlemmar och med eventuella lokala och/eller regionala ungdomsavdelningar inom aktuellt område.

Förbundsstyrelsen föreslår fullmäktige besluta:

- att motionerna 2026:1 och 2026:2 sambehandlas då de rör samma sakfråga.

Motion 2026:2 från Stockholms lokalavdelning - Angående ungdomsmedlemmars lokala engagemang i Föreningen Norden

Föreningen Norden har i över 100 år arbetat för ett ökat nordiskt samarbete och tätare band mellan människor i hela Norden. Just nu bedrivs ett framtidsarbete med en strategi och riktlinjer för de kommande åren. I remissmaterialet kan man också läsa föreningens vision: "Ett öppet, demokratiskt, samverkande och hållbart Norden som utvecklas för framtiden – av oss tillsammans." En god vision, och förhoppningsvis något som med tiden leder oss fram mot ett 200-årsjubileum någon gång under år 2119.

Men: För framtida firanden fordras fler föreningsaktiva, förtroendevalda friska fläktar. Det är vad som föranleder denna motion. Det finns sannolikt goda skäl för att ungdomsmedlemmar ansluts centralt till en särskild riksavdelning. Det möjliggör att aktiviteter för unga medlemmar kan ordnas och att dessa medlemmar kan möta jämnåriga med intresse av Norden och nordiskt samarbete. Däremot finns nackdelar med att ha för täta skott mellan denna ungdomsavdelning och föreningens geografiskt avgränsade lokalavdelningar.

Föreningen Norden i Stockholm, till exempel, arrangerar årligen en rad aktiviteter och möten av olika slag. Vissa av dessa sammankomster skulle troligen även kunna locka yngre medlemmar. Problemet är att det rent administrativt är så att vi inte kan nå ungdomsmedlemmar bosatta i Stockholm för att bjuda in dem till aktiviteter. Det menar vi är synd, då det skulle innebära att dessa medlemmar får mer verksamhet att delta i om de så önskar. Det är också synd att det leder till en så skarp gräns mellan ungdomsmedlemskap och vanligt medlemskap. En gräns vi bedömer gör att det blir svårare att rekrytera relativt unga människor till uppdrag inom föreningen, eller för att hålla kontakten och göra dem delaktiga i planeringen och genomförandet av verksamheten som sker lokalt där de bor.

Det finns gissningsvis hinder när det gäller hur medlemsregister och sändlistor kan delas mellan ungdomsavdelningar och lokalavdelningar. Däremot borde det vara möjligt att administrativt hitta metoder som gör det möjligt att mer effektivt än i dag sprida information om lokala aktiviteter till lokala ungdomsmedlemmar. Om det sker via att ett ungdomsmedlemskap innebär automatiskt medlemskap också i en lokalavdelning, om det sker via handräckning från rikskansliet, eller om det finns andra tänkbara lösningar? Ja det är nödvändigtvis inte det viktigaste. Huvudsaken är att den som är medlem i Föreningen Norden, ung som gammal, kan känna sig välkommen i föreningen och välkommen att delta i verksamheten.

För att lösa ovan nämnda problem torde inte en stadgeändring krävas. Om unga medlemmar ska kunna bli förtroendevalda lokalt kan det däremot behöva ske. För återväxtens skull skulle det kunna vara positivt, och det bör därför också övervägas.

Med anledning av ovanstående yrkar jag/vi:

- att lokalavdelningar ges bättre möjligheter att bjuda in och kontakta ungdomsmedlemmar bosatta på orten/i regionen där avdelningarna verkar, samt
- att det utreds hur ungdomsmedlemmar på frivillig grund kan ges möjlighet att engagera sig också som förtroendevalda i lokalavdelningar där de bor.

Förbundsstyrelsens svar på motion 2026:1 samt 2026:2

Föreningarna Nordens Förbund, FNF, hanterar Nordjobb. Genom FNF:s regelverk kan och får information om vilka svenska ungdomar som nordjobbar i andra nordiska länder ej spridas till Föreningen Norden Sveriges lokalavdelningar. Föreningen Norden Sverige ser dock till att de unga som nordjobbar här får kännedom både om att det finns svenska lokalavdelningar av Föreningen Norden på den ort de nordjobbar, och om att de kan bli medlemmar i Föreningen Norden i sitt hemland. Därmed anses den första attsatsen i motion 2026:1 besvarad.

Även Norden i skolan ägs och hanteras av Föreningarna Nordens Förbund. Föreningen Norden Sverige har ej information vilka skolor eller lärare som finns registrerad Norden i skolan. Att en lärare eller skola är registrerad betyder i sin tur heller inte att de aktivt använder undervisningsplattformen, enbart att de har ett konto. Utöver detta får ej information spridas från Föreningarna Nordens Förbund till de svenska avdelningarna pga. GDPR. Därmed anses den andra attsatsen i motion 2026:1 vara besvarad.

Den tredje attsatsen i motion 2026:1 berör samma sak som båda attsatserna i motion 2026:2, nämligen att personer under 30 år till fullo ska kunna ta del av Föreningen Nordens verksamhet. Förbundsstyrelsen ser behovet av att skyndsamt fånga upp de ungdomsmedlemmar som önskar ta del av lokalavdelningars verksamhet, samt att titta närmare på relationen mellan ungdomsmedlemskapet och lokalavdelningen.

Förbundsstyrelsen föreslår fullmäktige besluta:

- Att anse motionerna besvarade
- Att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att undersöka möjligheterna att informera svenskar som nordjobbar i andra nordiska länder om Föreningen Norden Sverige
- Att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att ta kontakt med FNF för att försöka hitta nya möjligheter till kontakt mellan skolor under Norden i skolan och Föreningen Norden Sverige.
- Att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att utreda om ungdomsmedlemmar automatiskt kan få möjlighet att ansluta sig både till ungdomsavdelning och till lokalavdelning, samt vilken medlemsavgift som ska gälla för det.
- Att inför förnyelsen av medlemskap 2027 säkerställa att alla ungdomsmedlemmar får information om möjligheten att inneha dubbelt medlemskap genom att lösa ordinarie medlemskap i lokalavdelning

Motion 2026:3 från Jämtlands distrikt - Angående medlemsavgift för ungdomar

Av stadgarna för Föreningen Norden, antagna av fullmäktige den 2 juni 2024, framgår av § 3 bland annat att *"Föreningen Nordens ungdomsavdelning bedriver ungdomsverksamhet och är en till Föreningen Norden direkt tillhörande avdelning"*. Av stadgarnas § 4 framgår vidare att *"Ungdomsmedlem blir person upp till 30 år person som ansluter sig till ungdomsavdelningen"*.

Fullmäktige för Föreningen Norden beslutade 2024-06-02 enligt protokollets punkt 9 att *"Medlemsavgiften för ungdomsmedlemmar är 0 kr under perioden 2025 - 2026."*

Dessa regler och beslut innebär att personer under 30 år inte kommer med i lokalavdelningarnas medlemsregister vilket i sin tur innebär att vi inte når dem med våra utskick. Medelåldern i vår lokalavdelning är hög. Något som vi tror gäller i de flesta lokalavdelningar. Vi försöker nå yngre personer med vår verksamhet och att också få dem att bli medlemmar i vår viktiga förening. Detta försvåras av gällande regler och beslut.

Myndighetsåldern i Sverige är 18 år. Att ha 0 kronor i medlemsavgift för personer upp till 30 år är att undervärdera de yngre.

Verksamheten i den ungdomsavdelning som beskrivs i stadgarna förefaller i nuläget till största delen handla om Nordjobb, deltagande i NYCD (Nordic Youth Conference for democracy) och i olika digitala träffar.

Vi kan inte se något hinder för att personer upp till 30 år kan vara fullvärdiga medlemmar i Föreningen Norden och i någon av dess lokalavdelningar samtidigt som de, om de så önskar, kan ansluta sig till ungdomsavdelningen. Vårt förslag behöver därmed inte föranleda någon ändring av gällande stadgar.

Vi föreslår fullmäktige besluta

Att samma medlemsavgift ska gälla för alla över 18 år, undantaget familjemedlemmar.

Förbundsstyrelsens svar på motion 2026:3

Förslagets innebörd har tidigare behandlats samt för att kunna genomföra motionerna 2026:1 från Skånes distrikt - Nordjobb, Norden i skolan & Ungdomsmedlemskap – Outnyttjade möjligheter samt Motion 2026:2 från Stockholms lokalavdelning - Angående ungdomsmedlemmars lokala engagemang i Föreningen Norden

Styrelsen har sett en positiv utveckling på ungdomsmedlemskap och vill fortsätta att satsa på ungdomar genom att medlemsavgiften förblir noll kronor. Ungdomarna ska dock erbjudas att även vara ordinarie medlem i lokalavdelning till ordinarie pris.

Förbundsstyrelsen föreslår fullmäktige besluta:

Att avslå motionen.

Motion 2026:4 från Hedemoras lokalavdelning – Nordjobb för seniorer

Vi noterar med glädje de möjligheter Nordjobb ger unga människor att genom arbete komma i kontakt med våra nordiska grannländer, lära sig om kulturella skillnader och likheter, skapa vänskapsband och grund för kommande samarbeten över gränserna.

Vi i Föreningen Norden Hedemora har informerat om möjligheten bl.a. på yrkesmessa i vår kommun. Vi fick många spontana reflektioner från äldre som önskade liknande möjlighet.

Med andra ord, vi saknar en motsvarande väg in för seniorer.

Dagens seniorer som är över 60 år har slutat jobba och har inte längre har försörjningsplikt, men har fortfarande ork och nyfikenhet i behåll. Det skulle vara en rolig utmaning att ta ett säsongsbetonat jobb i nordiska grannländer.

Vi tror att det finns många som vill se sig om, skapa nya kontakter och samtidigt som hen kunde bidra med både yrkeskunskap och levnadsvisdom till arbetsplatser i nordiska grannländer.

Kunskaper som är viktiga, aktuella och behövliga i dagens samhälle och stämmer väl i Föreningen Nordens vision och mål.

Med hänvisning till ovanstående yrkar vi

Att Nordjobb borde erbjudas även personer som är över 60 år.

Förbundsstyrelsens svar på motion 2026:4

Styrelsen är positiv till motionärens förslag, men Föreningen Norden Sverige äger inte finansiering eller varumärket. Nordjobb är idag en ungdomssatsning styrd och genomförs av Föreningarna Nordens Förbund, FNF. Men styrelsen ser behov av kompletterande system för äldre, Föreningen Norden Sverige ska synliggöra och motverka olika gränshinder. Styrelsen ger generalsekreteraren i Sverige i uppdrag att lyfta frågan hos FNF.

Förbundsstyrelsen föreslår fullmäktige besluta:

- Att bifalla motionen
- Att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att genom FNF och andra samarbetsorgan verka för ett nytt, icke säsongbundet program för seniorer som i övrigt liknar Nordjobb

Motion 2026:5 från Jämtlands distrikt – Opinionsbildning och debatt

Under Föreningen Nordens mer än hundraåriga historia har organisationen arbetat på olika sätt för att stärka det nordiska samarbetet beroende på tidsandan.

Under vissa perioder har Föreningen Norden aktivt och offensivt drivit på för att samla Norden politiskt. Särskilt under åren efter andra världskriget arbetade Föreningen Norden, ofta i nära samarbete med andra organisationer och folkrörelser, för att förverkliga visionen om "Nordens Förenta Stater".

När planerna på en nordisk försvarsunion 1948 gick i stöpet inriktades arbetet mer på kulturellt samarbete och utbyte över de nordiska gränserna. Vänortsutbyte, olika kulturarrangemang och Nordjobb har blivit viktiga delar av Föreningarna Nordens verksamhet. Detta är ett mycket viktigt arbete, men enligt vår mening bör mer kraft även läggas på opinionsbildning och debatt i den oroliga tid vi lever i.

För första gången sedan Kalmarunionens tid står idag hela Norden på samma försvarsmässiga och säkerhetspolitiska grund. Detta är en bra utgångspunkt för närmare nordisk samling även på andra samhällsområden. Förutom att bygga ett gemensamt försvar bör Norden samlas även när det exempelvis gäller ekonomi och handel. Tillsammans är Norden mycket starkare än varje enskilt land var för sig.

Vi konstaterar att våra systerorganisationer i Norge och Danmark idag är tydligare än svenska Föreningen Norden när det gäller opinionsbildning för en nordisk samling. Norges Föreningen Norden har som uttalat mål att Norden ska bli en förbundsstat och Danmarks Föreningen Norden arbetar för direktval till Nordiska rådet. Bara för att ta ett par exempel.

Föreningen Norden Östersund Jämtland föreslår att vår organisation aktivt stimulerar ökad opinionsbildning och debatt om hur det nordiska samarbetet kan utvecklas och stärkas. Detta kan självfallet ske på olika sätt. Ett första steg kan vara att öppna för diskussion på Föreningen Nordens hemsida, gärna med en särskild debattredaktör. Gemensamma nordiska konferenser kan vara ett annat verktyg.

En framtidsvision kan vara att Föreningarna Norden tillsammans skapar en nordisk tankesmedja med information, forskning, debatt och opinionsbildning för att driva på det nordiska samarbetet. En gemensam webbtidning kan bli ett viktigt redskap. För vår del är vi övertygade om att ett starkt Norden är bra för oss själva, för Europa och för hela världen!

Föreningen Norden Östersund Jämtland föreslår:

- Att Föreningen Norden aktivt stimulerar opinionsbildning och debatt om hur Norden kan samlas på olika områden
- Att Föreningen Norden Sverige undersöker förutsättningarna för att - tillsammans med systemorganisationerna i övriga nordiska länder - starta en tankesmedja med webbtidning för stärkt nordiskt samarbete

Förbundsstyrelsen föreslår fullmäktige besluta:

- att motionerna 2026:5 och 2026:6 sambehandlas då de rör samma sakfråga.

Motion 2026:6 från Skånes distrikt – Föreningen Norden – En organisation som syns och hörs!

Allt fler för i dessa oroande och oroliga tider fram att det nordiska samarbetet behöver fördjupas och breddas. Politiker, samhällsdebattörer och andra opinionsbildare betonar den betydelse som ett ökat gemensamt ställningstagande och agerande skulle få såväl inom Norden som gentemot vår omvärld. Det handlar om möjligheterna att kunna bemästra de sociala, ekonomiska och miljömässiga samt säkerhetspoliska utmaningar som vi alla står inför i Norden. Vi vet också att intresset för ökat nordiskt samarbete är stort, för att inte säga mycket stort bland innevånarna i Norden. Nordiskt samarbete har i dag ett klart folkligt stöd och är en framträdande fråga i samhällsdebatten. Många menar att vi nu har möjlighet att konkretisera och förverkliga visioner. Att vi nu kan gå från vackra ord till konkret handling.

Med andra ord att Nordens tid är nu!

I detta läge måste Föreningen Norden vara en av de mest aktiva aktörerna. Vi måste vara en aktör som hörs och syns i samhällsdebatten. Det är föreningens uppgift. Ja, det är vår skyldighet om vi vill göra skäl för namnet Föreningen Norden. Om inte är vi reducerade till en irrelevant förvaltare av förspillda drömmar och visioner. Men för att kunna vara aktiv måste Föreningen Norden ha åsikter, ta ställning och framföra förslag som är relevanta i den pågående debatten om nordiskt samarbete. Det handlar om näraliggande och konkreta frågor. Men också, och vad viktigare är, om mer vittgående och visionära frågor. Det handlar i grunden om att föreningen måste kunna ge en bild av vad det är för Norden som föreningen eftersträvar. I dag är inte detta tydligt. Vilket innebär att det är svårt att lokalt, i det personliga mötet med andra, förklara vad Föreningen Norden anser och vill. Det mesta landar i till intet förpliktigande floskler.

Våra systerföreningar i Danmark och Norge är betydligt klarare kring vad man eftersträvar. Man har tydligare och mer gripbara skrivningar i styrdokument samt för fram konkreta förslag syftande till att stärka det nordiska samarbetet, såsom direktval till Nordiska rådet och skapandet av en nordisk förbundsstat. Förslagen kan synas orealistiska i dag. Men är det inte just genom att konkretisera en vision som en debatt föds – en debatt som kan leda från vision till realitet?

Men det optimala vore naturligtvis att de åtta föreningarna i Norden i större utsträckning än i dag kunde agera samfällt och föra fram gemensamma ståndpunkter och förslag. Alltså agera på det sätt som vi eftersträvar att regeringarna och parlamenten i de fem staterna och de tre självstyrande områdena ska agera.

Föreningen Norden i Sverige måste inta en betydligt mer proaktiv hållning i debatten om Norden och dess framtid än vad som är fallet i dag. För att detta ska vara möjligt krävs dock att vi inom föreningen kan enas om vilka områden och frågor vi bör prioritera. Detta i sin tur kräver en inkluderande och förutsättningslös medlemsdialog. Något välfungerande och lättillgängligt forum för dialog har vi inte i dag, det måste tillskapas.

Föreningen Norden har i dag alla möjligheter att växa. Men för att så ska kunna ske behöver vi synas och höras!

Med stöd av ovanstående föreslås fullmäktige besluta:

Att förbundsstyrelsen får i uppdrag att i dialog med medlemmarna utarbeta en sammanställning över områden och/eller frågor som föreningen kan lägga till grund för opinionsbildning.

Att förbundsstyrelsen får i uppdrag att undersöka hur våra systerföreningar inom Föreningarna Nordens Förbund arbetar med opinionsbildning samt vilka områden och/eller frågor man prioriterar, samt att detta underlag blir en del av medlemsdialogen.

Att förbundsstyrelsen får i uppdrag att utforma ett välfungerande och lättillgängligt forum som möjliggör inkluderande och förutsättningslös medlemsdialog kring såväl opinionsbildning som andra frågor.

Förbundsstyrelsens svar på motion 2026:5 samt 2026:6

Föreningen Norden är ett fundament i det nordiska samarbetet. Föreningen har spelat en central roll i att bygga och upprätthålla det gränsöverskridande samarbetet i vår region sedan början av 1900-talet. Vår förening representerar invånarnas engagemang för ett öppet och integrerat Norden. Föreningen möter Norden genom verksamheten varje dag, och ser de vinster och möjligheter som uppstår när vi möts över gränser och arbetar tillsammans för att möta vår tids stora samhällsutmaningar. Detta ger oss en trovärdighet; vi är experter på nordiskt samarbete och vi har en tydlig bild av vad som fungerar bra och var det finns behov av insatser.

Genom vår kommunikation och opinionsbildning vill vi öka intresse för Föreningen Norden och vår verksamhet, och samtidigt visa på betydelsen av att vi möts, för dialog och samarbetar över gränserna i vår region.

Föreningen Norden genomför årligen en mängd opinionsbildande aktiviteter på lokal och nationell nivå.

Tre exempel:

- * Aktiviteter i samband med Nordens dag 23 mars, där vi 2026 bland annat nådde en målgrupp på cirka 1 miljon läsare genom lokala och regionala debattartiklar
- * Utdelningen av Nordens samarbetspris, som lyfter vikten av samarbete över gränser och stärker Föreningen Norden som en relevant och nyskapande aktör i det nordiska samarbetet
- * Opinionsundersökningen Nordenbarometern som följer svenskarnas syn på Norden och nordiskt samarbete över tid

Utöver detta sker löpande kommunikation och opinionsbildning via våra egna sociala medier, media, våra nyhetsbrev, event, möten och samarbeten.

I allt framgångsrikt opinionsbildande arbete är det viktigt med tydliga och konkreta lösningar på relevanta samhällsutmaningar. I vårt fall är det även önskvärt att visa hur Föreningen Norden bidrar till lösningen. En annan framgångsfaktor, för att öka trovärdigheten och minska risken att uppfattas som otydliga, är att prioritera ett fåtal frågor för påverkan och med uthållighet driva på för att uppnå dem. Tillsammans inom FNF-Föreningarna Nordens förbund har Föreningen Norden i Sverige enats om tre politiska prioriteringar – Stärka Public Service och nordisk programutbud, Gemensamt Nordiskt E-Id och stärka de nordiska språkens ställning.

Föreningen Nordens (nya) riktlinjer 2026–2030 pekar tydligt ut vägen framåt via ett prioriterat utvecklingsområden 2026–2030 som har direkt koppling till motionerna:

Förstärka vår röst och våra ståndpunkter

Tydliggöra Föreningen Nordens roll genom att ta fram prioriterade frågor och ståndpunkter som kan ligga till grund för vårt opinionsbildande arbete och våra påverkansinsatser.

Förbundsstyrelsen föreslår fullmäktige att besluta

Att anse motionerna besvarade

Att med utgångspunkt i Föreningen Nordens nya riktlinjer 2026–2030 uppdra åt förbundsstyrelsen att initiera ett arbete för att tydliggöra Föreningen Nordens roll genom att ta fram prioriterade frågor och ståndpunkter som kan ligga till grund för vårt opinionsbildande arbete och våra påverkansinsatser.